

Vaše Veličanstvo!

Najponižneje vdano slovensko učiteljstvo, zbrano pri X. glavni skupščini „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Ljubljani, se drzne Vašemu Veličanstvu predložiti najvdanejšo nastopno

adreso:

Milijoni podložnikov Vašega Veličanstva, različni sicer po jeziku in veri, pa edini v ljubezni do svojega Vladarja, so pričakovali nestrpnost jubilejskega leta, iskreno želeči proslaviti 50 letni vladarski jubilej Vašega Veličanstva. In letos tekmujejo vsi narodi, kako bi primernejše proslavili ta veliki god, kako bi dostojneje izrazili vdanost in ljubezen do svojega modrega in pravičnega Cesarja, ki je posvetil vse Svoje življenje enemu zmotru: sreči narodov Svojih in blaginji velike, mogočne Avstrije.

Tudi slovenskim učiteljem utriplje srce srčne hvaležnosti do Najvišjega, ki nam je dal doživeti praznovanje tako znamenite slavnosti. Saj so uprav pod mogočnim žezlom Vašega Veličanstva zasijali slovenskemu narodu ter slovenskemu učiteljstvu in šolstvu boljši dnevi. Novi šolski zakon je osamosvojil učiteljski stan, mu izboljšal kolikor toliko njegovo gmotno stanje ter ga navdal z nado boljše bodočnosti. Za vladarstva Vašega Veličanstva so se raztrgale spona, ki so ovirale prirodni razvoj ljudskega šolstva slovenskega. Večini slovenskega naroda se je omogočila izobrazba na podlagi materinega jezika in s tem se mu je dala obenem prilika, da more napredovati v kulturnem in gospodarskem oziru.

Zato si šteje zlasti slovensko učiteljstvo, ki ve ceniti to veliko dobroto iz lastnih izkušenj, v sveto dolžnost, podajati ob tej slovesni priložnosti Vašemu Veličanstvu skromen sicer ali tem iskrenejši izraz in zagotovilo neomajne vdanosti in zvestobe ter odkritosrčne ljubezni in hvaležnosti do Vašega Veličanstva.

Obenem se pa drzne najponižneje vdano slovensko učiteljstvo pokladati pred visoki prestol Vašega Veličanstva i svoje skromne želje.

§ 55. državnega zakona z dne 14. velikega travna 1869. l. jasno govori, kako je odmeriti učiteljstvu prejemke, da se mu omogoči brez postranskih zaslužkov primerno živiti sebe in svojo rodbino. A navzlic temu je še mnogo dežel, kjer so plače učiteljstva tako neprimerno nizke, da je učiteljem zaradi duha in telo morečih skrbi za obstoj skoro nemogoče posvetiti vse svoje moči vzgoji in pouku mladine. Slovensko učiteljstvo po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem, ki je združeno v „Zavezi slovenskih učiteljskih društev“, se torej usoja najponižneje prositi Vaše Veličanstvo, da blagoizvoli s Svojo mogočno besedo opozoriti deželne zastope na ta nedostatek. Saj je od dobro preskrbljenega, zadovoljnega učiteljstva gotovo pričakovati tudi boljših uspehov v šoli in potem tudi večjega napredka narodov v obče.

Slovensko učiteljstvo se je — vzlic mnogim svojim težavam — vsekdar zavedalo svojega važnega poklica. Pa tudi v bodoče bode slovensko učiteljstvo po vzvišenem geslu Vašega Veličanstva — „Viribus unitis“ — v zaupanju na pomoč Vsemogočnega ter v blagonaklonjenost Vašega Veličanstva napram našim težnjam z gorečo vnemo gojilo v nežnih srcih slovenske mladine čuti ljubezni in zvestobe do preslavne dinastije habsburško-lotarinske, bo zastavilo svoje skromne moči v prosep velike naše domovine Avstrije, bo vzgajalo i v bodoče svoj narod v pravem duhu, da vzrastejo iz njega vrli, zavedni državljani, zvesti podložniki in vredni vrstniki drugim narodom avstrijskim na polju prosvete.

Najponižneje vdano slovensko učiteljstvo, zbrano danes v beli Ljubljani, se torej usoja pridružiti vsem slavivcem 50 letnice vladarstva Vašega Veličanstva ter kliče iz dna srca z vso vdanostjo:

„Bog ohrani, Bog obvari
Nam Cesarja, Avstrijo!“

Zaveza slovenskih učiteljskih društev po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem

v Ljubljani, dne 2. velikega srpana 1898.